

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 20BW000075

Datum voorstel: 11 februari 2020	Onderwerp: Addendum bij overeenkomst met Provincie Gelderland over Knoop 38
Voorstel portefeuillehouder: Gehoord hebbende de wensen en bedenking van de Gemeenteraad van 4 februari, instemmen met het aangaan van het Addendum bij de Overeenkomst Knoop 38 met de Provincie Gelderland, met daarin als belangrijkste afspraken: - Partijen werken vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid samen aan de RTG, waarbij de provincie verantwoordelijk is voor de voorbereiding en realisatie van de RTG en de gemeente zich bezighoudt met de leefomgeving en de Gebiedsmaatregelen. - De afspraken over bijdragen van de provincie aan de gemeente, zoals gemaakt in de overeenkomst van januari 2018, blijven bestaan, ook indien de gemeente er voor kiest om zienswijzen in te dienen tegen de plannen of daartegen beroep in te stellen. - Het bevoegd gezag voor het verlenen van de vergunningen wordt verschoven van de gemeente naar de provincie.	
Team/ behandelend ambtenaar: TPR / M. Mur	Status voorstel: openbaar
Portefeuillehouder: B.E. Faber-de Lange	Datum b&w-vergadering: 18 februari 2020
Doorgeleiding naar de raad: nee	Indien naar de raad: n.v.t.
Betrokkenen bij voorstel extern:	Betrokkenen bij voorstel intern:
Advies type voorronde raad:	TIC: Ja

Bijlagen voor B&W:

- Addendum bij de overeenkomst tussen Provincie Gelderland en gemeente Overbetuwe over Knoop 38 (20bij01665)
- Wensen en bedenkingen bij addendum knoop (20bij01646)
- Overeenkomst tussen Provincie Gelderland en gemeente Overbetuwe (18uit03632)

Bijlagen voor raad:

- Addendum bij de overeenkomst tussen Provincie Gelderland en gemeente Overbetuwe over Knoop 38 (20bij01665)
- Wensen en bedenkingen bij addendum knoop (20bij01646)
- Overeenkomst tussen Provincie Gelderland en gemeente Overbetuwe (18uit03632)

Voorstel

Gehoord hebbende de wensen en bedenking van de Gemeenteraad van 4 februari, instemmen met het aangaan van het Addendum bij de Overeenkomst Knoop 38 met de Provincie Gelderland, met daarin als belangrijkste afspraken:

- Partijen werken vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid samen aan de RTG, waarbij de provincie verantwoordelijk is voor de voorbereiding en realisatie van de RTG en de gemeente zich bezighoudt met de leefomgeving en de Gebiedsmaatregelen.
- De afspraken over toezeggingen door de provincie aan de gemeente, zoals gemaakt in de overeenkomst van januari 2018, blijven bestaan, ook indien de gemeente er voor kiest om zienswijzen in te dienen tegen de plannen of daartegen beroep in te stellen.
- Het bevoegd gezag voor het verlenen van de vergunningen wordt verschoven van de gemeente naar de provincie.

Inleiding

De colleges van B&W van de gemeente Overbetuwe en GS van de Provincie Gelderland hebben begin 2018 een overeenkomst gesloten over Knoop 38. Daarin is vastgelegd dat partijen zich inspannen om de Railterminal Gelderland (RTG) onder voorwaarden mogelijk te maken. Beide partijen houden zich aan de overeenkomst en zijn de afspraken aan het realiseren.

Het doel van de Overeenkomst Knoop 38 was om als gemeente en provincie samen op te trekken in de realisatie van de RTG en als tegemoetkoming naar het gebied extra investeringen te doen in het gebied (gebiedsmaatregelen, landschappelijke inpassing) en aanvullende compensatie te bieden voor omwonenden (maatschappelijk risico planschade, aankoopregeling). De overeenkomst houdt rekening met de kaders die de gemeenteraad hiervoor op 24 oktober 2017 heeft vastgesteld.

Partijen constateren op dit moment dat de gemeenteraad en het college een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerp Inpassingsplan, waarin de gemeente eisen heeft verwoord om de terminal inpasbaar te kunnen maken. Deze eisen gaan, zeker vanuit provinciaal oogpunt, verder dan de afspraken uit de overeenkomst.

Uit het voorgaande is geconcludeerd dat vanuit de gemeente vrijheid gewenst is om te kunnen oordelen over het provinciale initiatief voor de RTG en het bijbehorende Inpassingsplan. Deze vrijheid staat mogelijk op gespannen voet met de afspraken die in de overeenkomst tussen gemeente en provincie zijn gemaakt.

Omdat de provincie inmiddels heeft laten weten dat een gemeentelijke gang naar de Raad van State door haar zal worden beschouwd als een beëindiging van de huidige overeenkomst, bestaat het risico dat (een deel van) de plussen voor het gebied komen te vervallen.

Tegelijkertijd heeft de provincie de gemeente laten weten graag de rol van bevoegd gezag te willen overnemen bij de afgifte van de vergunning(en) voor de RTG. Dit mede met het oog op het voornemen van de provincie om de coördinatieregeling van toepassing te verklaren. Dit sluit aan bij een meer heldere rolverdeling tussen partijen.

Voorgaande heeft geleid tot het openen van overleg tussen de gemeente Overbetuwe en de Provincie Gelderland over een Addendum op de overeenkomst uit 2018. De

eerste versie van het addendum is voor wensen en bedenking aan de gemeenteraad voorgelegd. Op 4 februari 2020 heeft de Raad hierover een besluit genomen (20bij01646). In dit voorstel is aangegeven hoe met de wensen en bedenkingen van de raad in het definitieve addendum (20bij01665) en in de samenwerking tussen gemeente en provincie wordt omgegaan. De Raad heeft bij de behandeling nadrukkelijk aangegeven dat zij actief (mondeling en schriftelijk) wil worden geïnformeerd over actualiteiten in het project en de portefeuillehouder heeft dit toegezegd.

Doel en beoogd effect

Het doel is om met het sluiten van het Addendum de afgesproken plussen voor het gebied onafhankelijk te maken van een toekomstig standpunt van de gemeente met betrekking tot het Inpassingsplan.

Argumenten

1.1 De houdbaarheid van de huidige overeenkomst staat onder druk en maakt aanpassing van de overeenkomst wenselijk

In de overeenkomst uit 2018 is nadrukkelijk vastgelegd dat de gemeente en de provincie samenwerken aan de totstandkoming van de RTG. Met het indienen van een zienswijze van gemeenteraad en college gezamenlijk tegen het Ontwerp Inpassingsplan in 2019 heeft de gemeente een stap gezet die op gespannen voet staat met de genoemde samenwerking. De Provincie Gelderland heeft laten weten dat een eventuele gang naar de Raad van State in het kader van het (nieuwe) inpassingsplan zal worden beschouwd als einde van de samenwerking. Op dat moment bestaat de kans dat de overeenkomst door de provincie wordt opgeschort. Dit provinciale standpunt zorgt ervoor dat een gemeentelijke gang naar de Raad van State mogelijk niet zonder consequenties blijft; het risico bestaat dat de bereikte plussen voor het gebied (in meer of mindere mate) komen te vervallen. Dit is een ongewenste situatie. De gemeente zou vrij moeten zijn in het al dan niet indienen van beroep tegen een Inpassingsplan op haar grondgebied. Het voorgestelde addendum op de bestaande overeenkomst maakt dit mogelijk.

1.2 De aanpassing van de overeenkomst zorgt voor een heldere scheiding van rollen en verantwoordelijkheden tussen provincie en gemeente.

De aanpassing van de overeenkomst biedt de mogelijkheid om te komen tot een meer heldere rolverdeling tussen gemeente en provincie. De focus bij de provincie ligt op de voorbereiding en totstandkoming van de RTG. De gemeente kan zich meer richten op de omgeving en omwonenden van de RTG. Een en ander betekent dat de provincie verantwoordelijk zal zijn voor de procedurele kant van de ontsluitingsweg, de RTG en de inpassing daarvan. De focus van de gemeente ligt op de gebiedsmaatregelen en de uitvoering van het amendement van 24 oktober 2017.

1.3 Het verschuiven van de rol van bevoegd gezag bij de vergunningverlening naar de provincie past in de aanscherping van de rolverdeling tussen partijen en sluit aan bij de situatie die ontstaat bij uitvoering van de coördinatieregeling door de provincie.

Met het aanscherpen van de rolverdeling tussen partijen, ligt het ook voor de hand om de rol van bevoegd gezag definitief bij de Provincie Gelderland te leggen. De provincie wordt daarmee verantwoordelijk voor het volledige publiekrechtelijke spoor met

betrekking tot de RTG. Daarmee wordt ook voorkomen dat de gemeente de partij wordt die in mogelijke bezwaarprocedures de RTG moet verdedigen.

Bij het verleggen van de rol van bevoegd gezag naar de provincie speelt ook een rol dat de provincie voornemens is om de zogenaamde coördinatieregeling van toepassing te verklaren. De coördinatieregeling biedt GS tijdens de procedure diverse bevoegdheden om de coördinatie van procedures (IP en vergunningen) goed te laten verlopen. Wanneer de gemeente de besluitvorming lijkt te gaan belemmeren, kan GS medewerking vorderen die voor het slagen van de coördinatie nodig is. Ook kunnen zij bij geen, te trage, of een hen ongewillige beslissing van een ander bestuursorgaan zelf een besluit nemen.

De Raad heeft in het amendement van 2017 de wens geuit om als gemeente op te treden als bevoegd gezag bij de vergunningverlening. Die wens heeft ook een rol gespeeld bij het besluit over de aanpassing het externe-veiligheidsbeleid in de zomer van 2019. De meerwaarde van de rol van bevoegd gezag wordt met het van toepassing verklaren van de coördinatieregeling geminimaliseerd. Daarmee wordt dus wel afgeweken van eerder geuite wensen van de Raad.

1.4 Aanpassing van de overeenkomst is nu mogelijk met behoud van de eerder overeengekomen plussen voor de gemeente

In de overeenkomst van 2018 zijn met de provincie afspraken gemaakt over plussen voor het gebied. Het gaat daarbij onder andere om te bijdragen van de provincie aan de gebiedsmaatregelen (€ 4,5 miljoen), afslag 38 (€ 2 miljoen) en de planschade-plusregeling voor inwoners van het gebied. Met de aanpassing van de overeenkomst kunnen deze plussen nu worden veiliggesteld, zonder dat deze afhankelijk worden van de opstelling van de gemeente ten opzichte van het Inpassingsplan.

1.5 Het voorliggende addendum sluit daar waar mogelijk goed aan bij de bedenkingen die door de gemeenteraad op 4 februari bij de eerste versie van het Addendum zijn geuit

- De rolverdeling tussen gemeente en provincie (artikel 2) is in het addendum helder verwoord en aangescherpt ten opzichte van de eerdere versie. Voor partijen is duidelijk dat de provincie zich zal richten op de RTG en de ontsluitingsweg en de gemeente op de Gebiedsmaatregelen. De samenwerking is primair gericht op de praktische aspecten met betrekking tot de afstemming tussen de projecten.
- Er is met het sluiten van het addendum wel sprake van samenwerking en van een minder zware invulling van de inspanningsverplichting van de gemeente om te komen tot de RTG (artikel 3). Het staat de gemeente vrij om zienswijzen in te dienen en indien gewenst ook beroep in te stellen.
- Met de invulling van de rol van bevoegd gezag bij de verlening van vergunningen door de provincie, zal de provincie ook haar verantwoordelijkheid moeten oppakken om voorwaarden te stellen aan het gebruik en de exploitatie van de RTG en de bescherming van de leefomgeving. Vooruitlopend op de vergunningaanvraag kunnen hierover nog geen concrete afspraken worden gemaakt. De gemeente zal in het (bestuurlijk) overleg met de provincie aandacht vragen voor het oppakken van deze verantwoordelijkheid (artikel 4)
- Over de besteding van de middelen voor de Gebiedsmaatregelen (artikel 6) rapporteert het college aan de Raad. De gemeente heeft begrip voor de wens

van de provincie om over de besteding tevens verantwoording aan de provincie af te leggen. De provincie stelt immers de eis dat de € 4,5 miljoen ook daadwerkelijk aan de Gebiedsmaatregelen wordt besteed. De afspraak hieromtrent blijft daarom van kracht.

- Met de provincie is afgesproken dat de € 4,5 miljoen voor de Gebiedsmaatregelen eerder ter beschikking wordt gesteld. Waar eerder sprake was van beschikbaar stellen na onherroepelijk worden van de vergunningen, wordt in het addendum nu afgesproken dat het geld bij het onherroepelijk worden van het Inpassingsplan ter beschikking komt (artikel 6, lid 2). In de praktijk betekent dit dat de gemeente 1,5 jaar eerder een aanvang kan maken met de realisatie van de Gebiedsmaatregelen. Dat betekent ook dat (een deel van) de Gebiedsmaatregelen kan worden gerealiseerd voordat de RTG in gebruik wordt genomen.
- De bijdrage aan Afslag 38 is reeds door PS gereserveerd (artikel 8) en zal in het bestuurlijk overleg met de provincie continu onderwerp van gesprek blijven tot het moment dat er definitieve afspraken zijn gemaakt over de aanpak van Afslag 38. Bij het maken van deze afspraken staan de verkeersafwikkeling en de borging van de fietsveiligheid centraal.

Kanttelingen en risico's

1.1 Met het aangaan van de aangepaste overeenkomst kan de gemeente niet langer optreden als bevoegd gezag bij de vergunningverlening

Wanneer de provincie de coördinatieregeling toepast, heeft de gemeente geen mogelijkheden meer (en kan deze ook niet creëren) om anders met de vergunningverlening om te gaan dan de provincie. De toegevoegde waarde van het hebben van het bevoegd gezag als gemeente vervalt daarmee. Hoewel de gemeente hiermee ook op het gebied van controle en handhaving de directe invloed verliest, worden hiervan in de praktijk geen grote gevolgen verwacht; ook de provincie zal als bevoegd gezag haar handhavende rol moeten vervullen.

Financiën

Vervolg

Planning

Het college van Gedeputeerde Staten neemt naar verwachting ook op 18 februari een positief besluit over het voorliggende Addendum.

Communicatie

Zodra beide colleges hebben ingestemd met het Addendum zal hierover via de Nieuwsbrief Knoop 38 worden gecommuniceerd.

Participatie

Evaluatie